למחרת, ובימים שלאחר מכן, הם חזרו על אותה שגיאה יקרה.

כל המגדלים נקטעו

לאחר מספר ימי־קרבות רצופים, איבדו המצרים את עשתונותיהם. אין ספק כי פגיעתו המיקרית של הרמטכ"ל המצרי, כמו פגיעתם של מספר מפקדים בכירים אחרים, כפי שנמסר ממקורות זרים, הכניסה אנדרלמוסיה במערך המצרי לאורך התעלה.

בהעדר שליטה מרכזית, ראו מפקדים זוטרים את עצמם אחראים לגיזרתם, פתחו באש על דעת עצמם, הדליקו מחדש את האש שדוחקא הם היו הפעם צריכים להיות מעוניינים שתדעך.

עד שצמרת הצבא המצרי התארגנה מחדש והסיקה את הלקחים שחייבו הימנעות מתקריות — ספגה מצרים אחת המהלומות הכלכליות החמורות ביותר שהונחתו עליה.

דו־קרב הארטילריה הראשון בסואץ, זמן קצר לאחר המלחמה, שיתק זמנית את בתי־הזיקוק המצריים בסואץ. הדו־קרב שהתחולל בתחילת החודש, ונמשך בשבוע שעבר, הוציא את סואץ מעל המפה הכלכלית של מצריים. הוא שיתק את פיתחה הדרומי של התעלה, חסם את נמלי פורט־איברהים, סואץ, ואדבייה — הנמל הצבאי שמדרום לסואץ. הוא שיבש את תוכניות־הפיתוח המצריות, וללא ספק יהיו לו השלכות חמורות לגבי כלכלתה של מצריים.

בין השאר, יצטרכו המצרים להעריך מחדש את כדאיות הנחתו של צינור הנפט הגדול מסואץ לאלכסנדריה, שנועד לשמש תחליף לתעלה. בתי־הזיקוק הגדולים בסואץ, המזקקים 8,5 מיליון טון דלק, מתוך 11 מיליון שצורכת מצריים בשנה, נפגעו הפעם בצורה הרבה יותר חמורה. הפעם לא התלקחו רק מיכלים, אלא תחנות־כוח ומתקני־זיקוק הוצאו מכלל פעולה.

הלמו במצרים במקומות שלא ציפו להם כלל.

גביש אלוף פיקוד הדרום, האלוף ישעיהו גביש, כפי שצולם השבוע כאשר הוא ניצב על המזח של פורט־תאופיק, מצביע בידו לעבר פגיעות הארטילריה ותותחי־השיריון הישראליים במטרות שמעבר לתעלה — בעיר סואץ ובפורט־איברהים שלידה.

די לציין כי זו הפעם הראשונה שהארטילריה הישראלית הנחיתה אש על מחנות הצבא המצרי שבעורף הקווים הקדמיים, שהיו בלתי פגיעים עד כה.

מחנות אלה, על מתקניהם המשוכללים, הם שרידי תקופת השלטון הבריטי במצריים, נבנו במלחמת־העולם־השנייה כדי לאכסן מאות אלפי חיילים. עתה, נוכח הימצאותם בטווח קני־התותחים של צה"ל, יהיו המצרים חייבים, אם לא יבחרו לשמור על השקט, להעתיק מחנות אלה פנימה, אל תוך מצריים — מיבצע שחייב לעלות עשרות מיליוני לירות.

דוגמה קטנה להמחשת דיוק הפגיעות של הסנקיסטים הישראליים: בין שאר המטרות, הוצבו בפניהם גם מגדלי־התצפית המצריים שלאורך התעלה. המצרים הקימו עשרות מגדלי־מתכת כאלה, מהם צפו וצלפו לצד המוחזק בידי ישראל. מגדל כזה מורכב מצינורות־מתכת דקים, ומחוזק בעזרת כבלים של מתכת. כדי לפגוע בו ולהפילו, חייבים היו פגזי תותחי הטנקים לפגוע בדייקנות של סנטימטרים בכבלים הדקים.

השבוע, בתום ימי הקרבות, לא נותר מגדל אחד כזה שלם. להוציא שני מגדלים, שסרם צנחו אך נוטים על צידם.

עזרה בעיכול

הדו־קרב הארטילרי, שנערך בשבוע שעבר, היה כבר שונה באופיו מהקודמים לו.

כשהמצרים פתחו באש בגיזרה אחת, הגיב צה"ל

להבא, יראה צה"ל את עצמו חופשי להגיב בכל דרך על כל צליפה בודדת, או פעולת־חדירה לגדה המזרחית. זוהי המשמעות החדשה שהמצרים יצטרכו לעכל אותה.

אין ספק שצה"ל יהיה חייב לעזור להם לעכל זאת באמצעים נוספים. יהיה עליו להבהיר לחייל המצרי היושב במרחב 200 מטר, שהטנקים הישראליים יורים עליו מפני ירה צלף מצרי

יתכן שיהיה צורך לפתוח במערכת־הסברה פשוטה ויסודית, באמצעות כרוזים או רמקולים, כדי להכניס לתודעתם של החיילים המצריים, מה שלא חודר באמצעות הפגזים.

בתעלת־סואץ נפתח דף חדש ביחסי־הכוחות עם מצריים. אין זאת אומרת שצה"ל הבטיח את עצמו סופית מפני היפגעות או קרבנות. אף חברת־ביטוח לא תבטח זאת. אבל הוא נמצא עתה בעמדת־כוח טובה לאין שיעור משהיה לפני מספר חודשים, וגדולה לאין ערוך ממה שהמצרים יכולים לשער ולנחש.

במקום לחשוב על כיבוש הגדה שבידי ישראל, יצטרכו המצרים מעתה לחשוב על אבטחת הגדה הנמצאת בידם.

הסמל עגלת מתים מוזהבת זו, ששימשה בעבר את תושבי קנטרה המזרחית, מסמלת יותר מכל דבר אחר את המצב שהתהווה לאורך תעלת־סואץ לאחר מלחמת ששת־הימים — שיתוק החיים האזרחיים, מוות לכל פעילות אזרחית. העגלה ניצבה דרך קבע ליד המחסום בקנטרה. השבוע נשרפה גם היא כתוצאה מפגיעה של פגז מצרי, בחילופי האש שנערכו לאחרונה.